

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput III. Saepius in vita dilectiones obligatio fideles stringit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

Sæpius in vita dilectionis obligatio §. c. 353

ceptum diligendi Deum præceptum esse ab aliis distinctum, quod non habitum solum, sed actum amoris præcipit, neque christiani esse sine ullo interioris amoris sensu præcepta servare.

Addam solummodo præceptum diligendi Deum ex toto corde & ex tota anima non posse in hac vita perfecte impleri; concupiscentia siquidem, quæ in nobis est, nostros omnes virtutis actus enervat, nostrique corporis infirmitas, ne Deo omnino vacemus, vetat, idest singulis vite nostræ momentis. Ait sanctus Augustinus Deum, jubendo ut illum toto corde totisque viribus amemus, veluti sagittarium egisse, qui docens adolescentes scopum ferire, illos procul a scopo valde collocat, ut omnes vires suas exerant, dum sagittam jaciunt. Ubi vero beatitudinem assecuti fuerimus, destructa jam penitus concupiscentia, nobisque intime Deo adhærentibus, toto illum corde, tota mente, totisque viribus perfecte amabimus.

C A P U T III.

Sæpius in vita dilectionis obligatio fideles stringit.

Non modo habitualem, sed actualem insuper Dei dilectionem Christianos nos obligare, dilectionisque præceptum a cæteris distinctum esse hucusque ostendimus. Cum autem præceptum
Godæu Theol. Mor. Pars I.   Z   cep-

ceptum hoc affirmativum sit, non pro omni
 sed aliquo vitæ tempore, certisque dumtaxat in
 circumstantiis hominem obligabit. Has circa
 temporis circumstantias Auctores diversi diversi
 modo sentiunt. Omnibus diebus festis dilectio-
 nis actum esse eliciendum Scotus docet. Hominem
 statim, ac rationis usum est adeptus ad
 dilectionis actum teneri divus Thomas probat.
 Auctores alii paschale tempus, alii quinquen-
 nium, alii denique vagam temporis differentiam
 aut unicum mortis articulum assignant. Hæc
 tamen posteriores opiniones frigida nimis, et
 falsa sunt (a). Juxta hanc siquidem doctrinam
 posset homo quinque vel septem annos, totam
 imo vitam transigere, quin ullum amoris Dei
 actum eliciat; qui enim pro obligatione ista mor-
 tis tantum articulum designat, hominem tunc

(a) Propositiones, quæ caritatis præceptum pro-
 pmodum evacuant, præter alias summa Sede
 sequentes damnavit: *Homo nullo unquam vitæ
 suæ tempore tenetur elicere actum fidei, spei, &
 caritatis, ex vi præceptorum divinorum ad eas
 virtutes pertinentium.* Alexander VII. a. 1665.
*An peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei
 semel tantum eliceret, condemnare non audeamus.*
 Item: *Probabile est, ne singulis quidem rigorose
 quinquenniis per se obligare præceptum caritatis.*
 Item: *Tunc solum obligat (præceptum caritatis)
 quando tenemur justificari, & non habemus aliam
 viam, qua justificari possumus.* Innocentius XI.
 a. 1679. *Sufficit, ut actus moralis tendat in finem
 ultimum (Deum) interpretative.* Hunc homo non
 tenetur amare neque in principio, neque in decursu
 vitæ suæ moralis. Alexander VIII. a. 1690.
 Quibus doctrina tradita mire roboratur.

Sæpius in vita dilectionis obligatio &c. 355

amoris Dei actum elicere debere docet, cum homo morbo pressus, aut nullo modo, aut remitte admodum hunc actum exercere potest. Sicque nulla, aut incerta dilectionis obligatio foret.

Ut igitur in re adeo implexa certiora statuamus I. Deum non tantum semel in vita, sed sæpius per vitæ decursum diligendum esse asserimus. Id namque Deus ipse, postquam magnum dilectionis præceptum Moyse tradidit, his subjunctis innuit: *Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodie in corde tuo. Et narra- bis ea filiis tuis, & meditaberis in eis sedens in domo tua, & ambulans in itinere, dormiens atque consurgens, & ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque, & movebuntur ante oculos tuos (Deut. 6.).* Ad quid autem istius præcepti continua meditatio, versatio &c. si frequentior dilectionis obligatio per vitam, imò per annum hominem non stringit? Mundani amoris, ac concupiscentiæ motus suppressere, & ne hi habitualement omnino caritatem exsufflent invigilare homo teneretur. Concupiscentiæ autem suppressio, & caritatis conservatio per nihil aptius quam per repetitos dilectionis Dei actus obtinetur. *Habet (inquit S. Augustinus in Psalm. 121.) omnis amor vim suam, nec potest vacare amor in anima amantis: necesse est, ut ducat. Sed vis nosse, qualis amor sit? Vide quo ducat: Non ergo monemus, ut nihil ametis; sed monemus, ne mundum ametis; ut eum, qui fecit mundum, libere ametis.* Sæpius itaque

Z. 2

ne

ne omnino cor frigere incipiat, divini amoris succendi ignis debet.

2. Prout probabilius divus Thomas (1. 2. Q. 89. art. 6.) existimat initio usus rationis, ubi homo de eligendo aliquo ultimo fine deliberare tenetur, & ad illum rite electum se, suaque omnia referre, quæ relatio per ipsum amoris actum perficitur.

3. In fine vitæ, aut gravi vitæ periculo, tunc enim animæ nostræ salutem, quantum possumus, consulere obligamur, Deoque juncti ex hoc mundo transire; quæ conjunctio salutifera per dilectionis actum vel primo efficitur, vel magis stabilitur. Ut ergo præter fidei, spæ, & doloris actus adhuc caritatis affectum ægrotis suggerat, Confessario incumbit.

4. Cæterum quin peculiare hujusce actus eliciendi tempus assignetur, id rationabilius esse firmandum esse videtur, amoris Dei actum sæpius pro viribus esse iterandum, & præcipue
 1. Dum gravis tentatio urget. 2. Cum ingens a Deo beneficium petimus, vel jam accepimus.
 3. Cum homo tenetur aut vult justificari extra sacramentum. 4. Quoties præceptum aliquod stringit, quod sine dilectionis actu aut ægre, aut non nisi imperfecte &c. impleri potest. Hæc proin Deum diligendi gravis obligatio per annu cursum pœnitentibus sæpius est exponenda, iis præprimis qui periculoso teporis morbo laborant, & quæ Dei sunt, parum curant, ipsaque Sacramenta semel, aut raro intra annum sa-

scipiunt. Horum enim corda Dei amore vacua esse, fat, superque eorum opera ostendunt (a).

SECTIO II.

DE

PRÆCEPTO DILIGENDI PROXIMUM.

CAPUT I.

Proximum diligere tenemur sed ordinate.

Animadvertendum omnino est nil adeo in Evangelio commendari, quam proximi dilectionem. Ait Christus apud sanctum Joannem: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut & vos diligatis invicem.*

(a) Ut tepidi, ac mali homines nonnullos divini amoris igniculos concepant efficaci, ac brevi adhortatione commonescendi sunt. 1. Ut infinita fere cum corporalia tum spiritualia, quæ toto vitæ tempore a Deo acceperunt, beneficia considerent. 2. Ut larga, quæ diligentibus se Deus promittit, præmia perpendant. 3. Ut ex miranda mundi fabrica, sui que corporis structura infinitam Dei Sapientiam, Potentiam, Providentiam, Bonitatem &c. aliaque ejus attributa magis, ac magis cognoscere adlaborent. 4. Ut Bona intentione matutina se, suaque omnia ad Deum seu ultimum finem referant &c. Homines vero